

บทที่ 2

ระเบียบวิธีวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) หรือ การวิจัยในเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเอกสารเป็นส่วนใหญ่ การศึกษาในครั้งนี้จึงไม่จำเป็นที่จะต้องอ้างอิงถึงทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง เหมือนการวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ดังนั้น ในบทนี้จะได้กล่าวถึงเฉพาะระเบียบวิธีวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

2.1 ระเบียบวิธีวิจัย

2.1.1 วิธีการศึกษา

เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น จึงมีวิธีการศึกษาตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อต่างกัน ดังนี้

(1) ในการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐาน ภูมิหลัง และการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ สปป.ลาว ในช่วงปี ค.ศ 1991-1999 นั้นจะใช้ข้อมูลที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวกับ ข้อมูลพื้นฐานของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะทางกายภาพของประเทศ เช่น สภาพภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยว นโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมา มาตรการการส่งเสริมการท่องเที่ยว ศักยภาพในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มเติม และกลยุทธ์ที่ผ่านมาในการส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้จากการท่องเที่ยวซึ่งอยู่ในหน่วยวัดสากลคือ เหรียญสหรัฐ ทั้งนี้เพื่อขจัดปัญหาเรื่องความไม่มีเสถียรภาพของค่าเงินสกุลท้องถิ่น (กีบ) จำนวนโรงแรม บ้านพัก จำนวนร้านอาหาร ภัตตาคาร สถานที่บันเทิง เป็นต้น โดยนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าเฉลี่ย ร้อยละ เป็นต้น เพื่อวิเคราะห์การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและแนวโน้มในอนาคต

(2) การศึกษาถึงศักยภาพในการแข่งขันและศักยภาพของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่มีวิธีการศึกษาที่ต่างกันดังนี้

(2.1) ในการศึกษาเพื่อทราบถึงความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของ สปป.ลาว นั้นจะมีวิธีการศึกษาตามแบบจำลองในงานวิจัยของ มิ่งสรรพ ขาวสอาด (2543) โดยใช้ดัชนีความได้เปรียบ (Comparative Advantage Ratio : CAR) วัดศักยภาพการแข่งขันของการท่องเที่ยว ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\text{ศักยภาพการแข่งขันของการท่องเที่ยวของประเทศ } j = \frac{X_{ij} / X_j}{X_{ia} / X_a} \quad (1)$$

โดยที่	X_{ij}	จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศ i เข้ามาเที่ยวในประเทศ j
	i	เท่ากับ $1, \dots, n$ ซึ่งหมายถึงประเทศต่าง ๆ ที่เป็นต้นกำเนิดของนักท่องเที่ยว
	j	ประเทศใดประเทศหนึ่งที่ต้องการศึกษาถึงศักยภาพการแข่งขันของการท่องเที่ยว
	X_j	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในประเทศ j
	X_{ia}	จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศ i ที่เดินทางมาเที่ยวในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
	a	ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
	X_a	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

จากสูตรในการคำนวณดังกล่าวทำให้ได้สูตรในการวัดศักยภาพในการแข่งขันของการท่องเที่ยวของ สปป.ลาว ซึ่งมีแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

$$\text{ศักยภาพการแข่งขันของการท่องเที่ยวของ สปป.ลาว (CAR)} = \frac{X_{ij} / X_j}{X_{ia} / X_a}$$

โดยที่	X_{ij}	จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศ i เข้ามาเที่ยวใน สปป.ลาว
	i	มีค่าเท่ากับ $1 \dots n$ ซึ่งก็หมายถึงประเทศต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวเดินทางจากมา เช่น $i = 1$ คือนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา $i = 2$ คือนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศแคนาดา $i = 3$ คือนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศอังกฤษ $i = 4$ คือนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศฝรั่งเศส $i = 5$ คือนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศเยอรมนี $i = 6$ คือนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศญี่ปุ่น $i = 7$ คือนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศออสเตรเลีย
	j	ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว)
	X_j	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาเที่ยวใน สปป.ลาว
	X_{ia}	จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศ i ที่เดินทางมาเที่ยวในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
	a	ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
	X_a	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

ค่าดัชนีความได้เปรียบนี้ใช้เปรียบเทียบความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวจากตลาดเป้าหมายเทียบกับความสามารถเฉลี่ยของเอเชียแปซิฟิก เช่น :

ถ้าค่า $CAR_L < 1$ หมายความว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ สปป.ลาว มีศักยภาพต่ำกว่าอัตราเฉลี่ย

$CAR_L > 1$ หมายความว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ สปป.ลาว มีศักยภาพสูงกว่าอัตราเฉลี่ย ถ้าค่าดังกล่าวสูงมากเท่าไร ก็แสดงว่ามีศักยภาพในการแข่งขันสูงมากขึ้นเท่านั้น

$CAR_L = 1$ หมายความว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ สปป.ลาว มีศักยภาพเท่ากับอัตราเฉลี่ย

หลังจากใช้สูตรในการคำนวณดังกล่าวจะได้ตารางดัชนีความเปรียบเพื่อวัดศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ สปป.ลาว แล้วก็นำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับดัชนีความได้เปรียบของประเทศอื่น ๆ เช่น ไทย อินโดนีเซีย จีน สิงคโปร์ เป็นต้น เพื่อจะได้ทราบว่า

ในแต่ละตลาดการท่องเที่ยวที่ สปป.ลาว มีศักยภาพมากน้อยแค่ไหน เพื่อนำไปสู่นโยบายในการวางแผนพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศต่อไป

(2.2) สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่น่าสนใจ ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ สปป.ลาว นั้นจะใช้ข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยว ดังนี้

1. การคมนาคม : ทางน้ำ ทางบก ทางอากาศ
2. จำนวนโรงแรม บ้านพัก
3. ร้านอาหาร ภัตตาคาร
4. การบริการการท่องเที่ยว ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
5. สิ่งดึงดูดสำหรับการท่องเที่ยว :
 - (5.1) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (แหล่งน้ำ สภาพดินฟ้าอากาศ ป่าไม้ ภูเขา)
 - (5.2) แหล่งท่องเที่ยวทางสังคมและวัฒนธรรม (โครงสร้าง และวิถีการทางสังคม ความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ศาสนา และการเมือง)
 - (5.3) สิ่งประดิษฐ์ ที่มนุษย์สร้างขึ้น (โบราณสถาน อนุสาวรีย์ สถาปัตยกรรมสมัยใหม่)
6. ความสามารถในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่
7. ร้านขายของที่ระลึก : สิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ เอกลักษณ์
8. ความปลอดภัย
9. ความสะดวกสบายในการเข้า – ออก ประเทศ
10. การบริการอื่น ๆ สำหรับอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว
11. การโฆษณาประชาสัมพันธ์

นำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าเฉลี่ย ร้อยละ เป็นต้น ในการอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อบอกได้ว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ สปป.ลาว นั้นมีความพร้อมและมีศักยภาพมากน้อยแค่ไหนในการรองรับนักท่องเที่ยวที่นับวันเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องความแออัดของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะเกิดผลกระทบต่อประเทศ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในเรื่องสภาพแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งการศึกษานี้จะทำให้ทราบขีดความสามารถและความพร้อมในการเปิดตลาดการท่องเที่ยวแห่งใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) เพื่อศึกษาให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การที่จะทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวนั้นจะมีการศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิที่ได้รวบรวมมา นอกจากนี้ได้มีการสัมภาษณ์นักวิชาการของภาครัฐบาลที่ทำงานในองค์การท่องเที่ยวแห่งชาติ และสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวบางส่วน และสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว และที่สำคัญผู้วิจัยได้เข้าไปสัมผัสและสังเกตด้วยตนเอง เพื่อมองปัญหาที่เกิดขึ้นให้ชัดเจน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปคิดหาแนวทางในการแก้ไขต่อไป

2.1.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิ เช่น ข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้จากการท่องเที่ยว เป็นต้น และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ตัวเลขทางเศรษฐกิจ สามารถรวบรวมได้จากหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาล เช่น องค์การการท่องเที่ยวแห่งชาติลาว ธนาคารแห่งชาติลาว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หนังสือ รายงานการวิจัยต่าง ๆ วารสาร หนังสือพิมพ์ การค้นหาทางอินเทอร์เน็ต โดยค้นหาจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ในส่วนข้อมูลปฐมภูมิซึ่งเกี่ยวข้องกับความคิดเห็นต่าง ๆ ของบุคคลที่เกี่ยวข้องเช่น นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องนั้นจะใช้การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ค่อนข้างสมบูรณ์และนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพื่อจะให้การศึกษานี้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตัวผู้วิจัยเอง ต่อประเทศชาติ และต่อผู้สนใจในการศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวต่อไปด้วย

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธีระพงษ์ วิภิตเศรษฐ และคณะ (2520) ศึกษาเรื่อง บทบาทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 7 บท บทที่ 1 นั้นกล่าวถึงบทบาทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจซึ่งจะใช้แบบจำลองเศรษฐกิจมิติ (Econometric Model) มาใช้ในการวิเคราะห์ แบบจำลองดังกล่าวเป็นแบบจำลองที่ประยุกต์มาจากแบบจำลองของเศรษฐกิจมหภาค คือ $Y = C + I + G + X - M$ โดยแบบจำลองที่ประยุกต์ได้นั้นจะอยู่ในรูปของสมการลดรูป ดังนี้ $Y_t = a + b x_t + c y_{t-1} + d x_{t-1}$ โดยตัวแปรอิสระประกอบด้วย รายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ (x_t) รายได้ประชาชาติปีที่ $t-1$ และรายได้จากการท่องเที่ยว (x_{t-1}) ส่วนตัวแปรตามก็จะเป็นรายได้ประชาชาติปีที่ t ผลการศึกษาที่ได้ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของรายได้จากการท่องเที่ยวมีค่าสูงมากและเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ประชาชาติที่รวมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

และที่ไม่รวมนั้นจะเห็นได้ว่ารายได้ประชาชาติที่รวมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นั้น มีมูลค่าสูงกว่ามาก เพราะฉะนั้น บทบาทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

ส่วนบทที่ 4 ของงานวิจัยชิ้นนี้ เป็นการศึกษาบทบาทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ ซึ่งการศึกษานั้นจะใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติเหมือนกัน โดยสมการลดรูปที่จะนำมาวิเคราะห์ คือ $M_t = a + b \Delta y_{t-1} + c \Delta x_t$ โดยที่ตัวแปร M_t นั้นเป็นการนำเข้าสินค้าและบริการ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับรายได้ประชาชาติของปีที่ $t-1$ (y_{t-1}) และรายได้จากการท่องเที่ยว (x_t) เพื่อจะดูผลกระทบของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นว่าจะมีผลต่อการนำเข้าสินค้าและบริการมากน้อยเพียงใด โดยการศึกษาพบว่า ตัวสัมประสิทธิ์ที่ได้ก็มีค่าสูงเหมือนกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมาก ก็จะทำให้มีการนำเข้าสินค้าและบริการเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีเป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยวในทางที่จะทำให้เกิดปัญหาในดุลการชำระเงินน้อยที่สุด

สุธิตา วนะชกิจ (2530) ศึกษาเรื่อง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งงานศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะคำนวณรายได้และรายจ่ายจากการท่องเที่ยวที่มีต่อรายได้ประชาชาติ โดยจะใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ ที่เป็นแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาค โดยการประมาณสมการโครงสร้างและสมการลดรูป ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา ผลการศึกษาที่ได้คือ รายได้ประชาชาติเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับรายได้จากการท่องเที่ยว แต่รายได้ประชาชาติจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามกับรายจ่ายของคนไทยที่ไปเที่ยวต่างประเทศ ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของรายได้จากการท่องเที่ยวเท่ากับ 1.5406 หมายความว่า ถ้ารายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น 1.5406 ล้านบาท จะเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์ (2541) ทำการศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ในการเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงซึ่งปัจจัยที่นำมาพิจารณาเพื่อจะประเมินถึงศักยภาพดังกล่าวนั้นพิจารณาจากการจัดการนำเที่ยวของธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ตลาดการท่องเที่ยวเชียงใหม่ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวตลอดจนโอกาสการพัฒนาการท่องเที่ยว ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ประเทศไทยมีศักยภาพในการท่องเที่ยวมากกว่าประเทศในอินโดจีน โดยเฉพาะการให้บริการของรัฐและการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีความพร้อมที่จะเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้ และเชียงใหม่ก็เป็นจังหวัดทางภาคเหนือที่มีสภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวย เนื่องจากมีพื้นที่ติดกับพม่า สาธารณรัฐ

ประชาธิปไตย ประชาชนลาว และจีนตอนใต้ โดยสรุปแล้ว จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพมากในการเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงนี้เพราะมีความพร้อมทุกอย่างตามประเด็นที่กล่าวมา อย่างไรก็ตาม จังหวัดเชียงใหม่ก็ยังมีจุดอ่อนบางด้านที่เป็นจุดอ่อนบางประการที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัด เช่น การบริหารจัดการเกี่ยวกับขยะ มลภาวะ ความไม่เพียงพอและความสะอาดของห้องสุขาเป็นต้น ซึ่งเป็นปัญหาที่จะต้องเร่งปรับปรุงให้ดีขึ้นในเร็ววัน

มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด และคณะ (2543) ทำการศึกษาโครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549) ซึ่งการศึกษาส่วนหนึ่ง คือ การประเมินความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยในช่วงปี พ.ศ. 2537 ถึงปี 2542 โดยใช้ดัชนีความได้เปรียบ (Comparative Advantage Ratio : CAR) สำหรับข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้รับการสนับสนุนจาก PATA ค่าดัชนีดังกล่าวเป็นค่าที่ใช้เปรียบเทียบความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวจากตลาดเป้าหมายเทียบกับความสามารถเฉลี่ยของเอเชียแปซิฟิก ค่าดัชนีที่ต่ำกว่า 1 หมายความว่า ประเทศไทยมีศักยภาพต่ำกว่าอัตราเฉลี่ย ถ้าดัชนีสูงกว่าหนึ่งหมายความว่า มีศักยภาพมาก ยิ่งค่าดัชนีมีค่าสูงมากก็ยิ่งมีศักยภาพมากนั่นเอง โดยมีผลการศึกษาดังนี้ ในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคตะวันออกกลาง และภูมิภาคยุโรป และมีลักษณะทรงตัวในภูมิภาคเอเชีย แต่ในภูมิภาคที่เป็นตลาดสดแกนดินเวียดนามไทยมีศักยภาพสูงในการแข่งขัน กล่าวโดยสรุปแล้ว ตลาดท่องเที่ยวของไทยถึงแม้ว่าในเชิงปริมาณนักท่องเที่ยวและอัตราการขยายตัวจะสูงขึ้นแต่เมื่อวิเคราะห์ศักยภาพแล้ว ประเทศไทยจำเป็นต้องปรับปรุงการตลาดในเชิงรุกมากขึ้นเพื่อเสริมสร้างและรักษาความสามารถในการแข่งขัน

Meheb A. Ghali (1976) ศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยวและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศฮาวาย วิธีการศึกษาคือ ประยุกต์ใช้วิธีการของนักเศรษฐศาสตร์ Keynesian (Simple Keynesian Type) คือ Demand Oriented Model ซึ่งมีเหตุผลอยู่ 3 ข้อ ในการที่นำ Model ดังกล่าวมาใช้ คือ ข้อที่ 1 เนื่องมาจากว่า เกาะฮาวาย เป็นเกาะที่มีเศรษฐกิจโดยรวมขนาดเล็ก เป็นการง่ายที่จะศึกษาถึงผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้การเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตต่างๆ ก็สามารถทำได้อย่างเสรี ข้อที่ 2 คือ ผลของการส่งออกนั้นจะพิจารณาเฉพาะผลจากการท่องเที่ยวเท่านั้น ดังนั้น แม้ว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะมาจากการส่งออกสินค้าอื่นๆ ก็ตาม แต่ก็ไม่สำคัญเท่ากับการท่องเที่ยว และเหตุผลประการสุดท้ายคือ เพราะ

โดยกลไกทางธรรมชาติแล้วเศรษฐกิจสามารถเจริญเติบโตได้ แม้ว่าจะไม่มีการท่องเที่ยวก็ตาม โดยแบบจำลองที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ คือ สมการการเจริญเติบโต (The growth equation) ซึ่งแบบจำลองดังกล่าวจะใช้วิเคราะห์หาค่าตัวทวีของอัตราการเติบโตของการส่งออก การลงทุนและค่าใช้จ่ายภาครัฐบาลที่มีต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศขยาย ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราการเจริญเติบโตของการส่งออก (ที่รวมรายได้จากการท่องเที่ยวด้วย) มีค่าเท่ากับ 0.370 ซึ่งหมายความว่า ถ้าอัตราการส่งออกเปลี่ยนแปลงไป ร้อยละ 1 จะทำให้อัตราการเติบโตของรายได้ประชาชาติเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.37 ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งก็หมายความว่า อัตราการเจริญเติบโตของการส่งออกมีความสำคัญต่ออัตราการเจริญเติบโตของรายได้ประชาชาติ ซึ่งอัตราการเจริญเติบโตของการส่งออกในที่นี้จะรวมทั้งอัตราการเจริญเติบโตของภาคการท่องเที่ยวไว้ด้วย นอกจากนี้เขายังได้พิจารณา แบบจำลองทางเศรษฐมิติที่ Gold Berge เรียกว่า “final method” มาพยากรณ์ตัวแปรภายนอกและใช้ข้อมูลแบบอนุกรมเวลา โดยใช้แบบจำลองล่าสุดนี้เป็นแบบจำลองที่มีรายได้ประชาชาติเป็นตัวแปรตาม ส่วนตัวแปรอิสระคือ การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออก การเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดหวังและรายได้ประชาชาติย้อนหลัง 1 ปี และ 2 ปี เพื่อใช้แบบจำลองดังกล่าววิเคราะห์ข้อมูลผลของการท่องเที่ยวที่มีต่อรายได้ประชาชาติ ผลการศึกษา คือ อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้และการเพิ่มขึ้นของรายได้ในรูปของตัวเงินที่ไม่ได้รวมเอาการท่องเที่ยวเข้าไว้ด้วย จะเห็นว่ามียอดค่าที่รวมรายได้จากการท่องเที่ยวเข้าไปด้วย เพราะฉะนั้น แสดงให้เห็นว่าการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวมีความสำคัญอย่างมากต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศขยาย

Francois J. Be'lisle (1984) ศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยว และการนำเข้าสินค้า (อาหาร) ของประเทศจามาเก๊า วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อจะทราบและเข้าใจการท่องเที่ยวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง demand ของอาหาร การนำเข้าสินค้า (อาหาร) และความต้องการอาหารที่ผลิตขึ้นในประเทศ ที่มีผลมาจากการท่องเที่ยวที่ขยายตัวมากขึ้น โดยการศึกษานี้จะวัดจากการนำเข้าอาหารและการบริโภคอาหารที่ผลิตได้ในประเทศของกิจการ โรงแรมว่ามีสัดส่วนมากน้อยแค่ไหน วิธีการศึกษา คือ การออกแบบสอบถาม เพื่อไปทำการสัมภาษณ์ตามโรงแรมต่างๆ ส่วนวิธีวิเคราะห์ข้อมูลก็ใช้สถิติ t-test และแบบ f-test โดยแบ่งโรงแรมออกตามระดับ (class) ขนาด (size) และการเป็นเจ้าของ (ownership) ซึ่งตัวแปรเหล่านี้จะมีผลต่อการนำเข้าอาหารและการบริโภคอาหารที่ผลิตได้ในประเทศของ โรงแรมแต่ละประเภทนั้นแตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า โรงแรมที่เป็น high class จะมีสัดส่วนของการซื้ออาหารที่ผลิตในประเทศน้อยกว่า โรงแรมที่เป็น low class แต่จะมีการนำเข้าอาหารจากต่างประเทศมากกว่า low class hotel เนื่องจาก high class hotel เป็น โรงแรมที่

ต้องการสินค้าที่มีคุณภาพดีและมีให้เลือกหลากหลายชนิด เพื่อสนองต่อความต้องการของแขกที่มาพัก เพราะฉะนั้นเขยีนดีที่จะจ่ายแพงขึ้น ส่วนขนาดของโรงแรมนั้นก็จะมีผลต่อความต้องการอาหาร ดังนี้ โรงแรมที่มีขนาดใหญ่จะมีการซื้ออาหารที่ผลิตได้ภายในประเทศน้อยกว่า โรงแรมที่มีขนาดเล็ก แต่จะมีการนำเข้าอาหารจากต่างประเทศมากกว่าโรงแรมที่มีขนาดเล็ก ส่วนลักษณะการเป็นเจ้าของ และทำเลที่ตั้งของโรงแรมนั้นจะไม่มีผลต่อการนำเข้าสินค้าอาหารจากต่างประเทศ

Mr. Chael Kammam and Haideh Salehi Esfahami (1992) ศึกษาเรื่อง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการส่งออกที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไซปรัส ศึกษาข้อมูลในช่วงเวลา 1976-1988 โดยวิธีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ GDP อัตราร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวเมื่อเทียบกับ GDP อัตราร้อยละของภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม เมื่อเทียบกับ GDP ในช่วงเวลา 1976-1988 เพื่อดูแนวโน้มของปัจจัยแต่ละตัวว่าเป็นอย่างไร และนอกจากนั้นก็เปรียบเทียบร้อยละของรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการทั้งหมดกับร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยว ด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ซึ่งจะอยู่ช่วงเวลา 1977-1987 ผลการศึกษาพบว่า รายได้จากการส่งออกบริการ (การท่องเที่ยว) มีสัดส่วนสูงขึ้น จากร้อยละ 7.7 ของ GDP (1976) มาเป็นร้อยละ 18.5 ของ GDP (1988) ในขณะที่อุตสาหกรรมด้านอื่นๆ มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย ซึ่งต่างจากด้านเกษตรกรรมที่มีแนวโน้มลดลงมาก จากร้อยละ 16.2 ของ GDP (1976) มาเป็นร้อยละ 7.3 ของ GDP (1988) ส่วนผลการศึกษาในช่วง 1977-1987 พบว่า อัตราการเจริญเติบโตของรายได้เฉลี่ยจากการท่องเที่ยวมีค่าเข้าใกล้กับค่าของอัตราการเจริญเติบโตของรายได้โดยเฉลี่ยของทุก ๆ ปัจจัย นอกจากนี้ งานวิจัยยังแสดงผลทางด้านบวกและลบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยจะใช้รายได้จากการท่องเที่ยวเป็นผลทางด้านบวก ส่วนรายจ่ายเพื่อการนำเข้าสินค้าเป็นผลทางด้านลบ ผลการศึกษาพบว่า ในขณะที่รายได้จากการท่องเที่ยวมีแนวโน้มสูงขึ้นก็จะมีผลต่อรายจ่ายจากการนำเข้าสินค้าเพิ่มมากขึ้นด้วย เพราะฉะนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงสรุปได้ว่า ถึงแม้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะเป็น sector ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ Cyprus มากก็ตาม แต่จะต้องระวังเรื่องของการรั่วไหลของเงินตราต่างประเทศที่เป็นผลมาจากการนำเข้าสินค้านั่นเอง